

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriö Dnro VN/4204/2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa Oppimisen tuen, lapsen tuen ja inklusion edistämistoimia valmistelevan työryhmän asiantuntijakuulemiseen.

Opsia ry. kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa. Opsia ry edustaa maamme kuntien sivistys- ja opetustoimen johtoa ja muita alan asiantuntijoita. Opsia näkee Oikeus oppia -kehittämishjelman tavoitteet keskeisinä ja sitoutuu vahvasti koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen ja sen sisällä oppimisen tuen ja inklusioon edistämiseen. Inklusiokäsite ymmärretään monella tapaa ja on tärkeää, että koulutuksen kentälle syntyy yhteinen ymmärrys, mitä se merkitsee ja miten sitä yhteisesti edistämme.

Koulutuksemme vahvuus on se, että lapsella on mahdollisuus hänelle kuuluvaan tukeen päiväkodissaan tai lähikoulussaan. Varhaiskasvatuksessa perusopetukseen siirtymisen tulee olla sujuva jatkumo ja näemme, että sitä edistäisi yhtenäinen tuen rakenne varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Kolmiportaisen tuen kehittäminen on tärkeä lapsen varhaisista vuosista alkaen. Näemme kuitenkin, että tukeen liittyvien asiakirjojen yhtenäistämistä tarvitaan. Ohjausta sekä koulutusta tulee vahvistaa. Myös tukipäätösten hallinnollinen menettely tulisi olla nykyistä sujuvampi ja keveämpi prosessi, jotta se ei viivyttaisi tuen saatavuutta eikä aiheuttaisi kohtuutonta hallinnollista taakkaa opetushallinnolle. Pidennetyn oppivelvollisuuden ja POL 18§: n kriteerejä on syytä tarkentaa kansallisesti.

Moniammatillinen yhteistyö, oppilas- ja opiskelijahuolto, on keskeinen rakennettaessa oppilaan sujuvaa tukea. Koulukuraattorien ja koulupsykologien palveluiden tulee olla kiinteä osa yksiköiden yksilöllistä ja yhteisöllistä työtä.

Lopuksi: Opsia on aiemmissa lausunnoissa todennut, että käsillä olevaa oppivelvollisuuden uudistusta tulisi tarkastella lapsilähtöisesti aivan oppivelvollisuuden alusta alkaen. Erityisen tärkeää on saada jo peruskoulun aikana oppilaille sellainen osaamistaso, jolla voi menestyä toisen asteen opinnoissa ja saavuttaa tutkinto määrättyssä ajassa. Tämä vaatii erityisesti lapsen tuen kehittämistä. Oppilaiden ongelmat, jotka johtavat jo nykyisenkin oppivelvollisuuden suorittamatta jättämiseen, kehittyvät varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen aikana. Siksi tukitoimia ja resursseja tulisi suunnata koko oppijan polun ajalle nykyistä enemmän. Myös lapsiperheiden tukeen tulisi kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Oppilaan koulu- ja kasvupolkua tulisi vahvistaa siten, että jokaisen kohdalla toteutuisivat tasa-arvoisesti oikeudet hyvään oppimiseen ja edellytyksien mukaiseen oppimisen tukeen varhaiskasvatuksesta alkaen. Erityisesti tulee kehittää joustavaa perusopetusta ja työelämälähtöistä opiskelua vuosiluokille 7-9.

Kunnioitavasti Opsia ry: hallituksen puolesta
Virpi Lehmusvaara
Opsia ry puheenjohtaja